

نگرشی تحلیلی در باب افزایش سرمایه شرکت های ورشکسته و احیاء آنها در پرتو

حقوق عامه و ماده ۱۴۱ قانون تجارت

زهرا معظمی*^۱، علی کاظم زاده^۲^۱ ارشد حقوق عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب^۲ دکترای حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب

چکیده

ورشکستگی که تحت عنوان وضع نامطلوب مالی و شکست، عدم پرداخت دیون و ... معروف است ممکن است برای همه شرکت‌هایی که با عملیات ریسک آور دست به فعالیت می‌زنند رخ دهد. در ایران ورشکستگی تحت ماده ۱۴۱ قانون تجارت به این صورت تعریف شده است: «اگر بر اثر زیانهای وارده حداقل نصف سرمایه شرکت از میان برود، هیئت مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام را دعوت نماید تا موضوع انحلال یا بقای شرکت مورد شور و رأی واقع شود». که این ماده قانون، مبنایی برای برخورد با شرکت های ورشکسته در بورس اوراق بهادار در ایران می باشد. ورشکستگی تجاری ممکن است دلایل متعددی داشته باشد. در کشورهای توسعه یافته این مقوله از طریق سیستم های قانونی مورد توجه و نظارت قرار می‌گیرد اما در کشورهایی که ثبات تجاری و اقتصادی کمتر است، احتمال ورشکستگی بیشتر می‌شود، خصوصا اگر قانون نیز حمایت اندکی از ذینفعان ورشکستگی انجام دهد. سازمان بورس اوراق بهادار به عنوان متولی و نهاد نظارت بر بازار سرمایه هیچ روش اجرایی پیشگیرانه و کنترلی برای جلوگیری از ورشکستگی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ندارد و پس از ورشکستگی رسمی و قانونی شرکتها، پاره‌ای تدابیر و راه‌حلهای را اتخاذ نموده است، در حالی که در این زمان دیگر حمایتی از سرمایه‌گذاران به عنوان شرکای اصلی بازارهای سرمایه به عمل نمی‌آید. بنابراین این مهم ضرورت دارد که قوه قضائیه در راستای حفظ حقوق عامه و سرمایه‌های ملی از اضمحلال صنایع قدیمی ورشکسته جلوگیری خواهد کرد. احیای صنایع ورشکسته در راستای حفظ حقوق عامه و حقوق بیت‌المال انجام می‌گیرد و اگر یک مجموعه ورشکسته احیا نشود میزان تسهیلات دریافتی مضمحل شده و سایر سرمایه های آن از بین می‌رود.

واژه‌های کلیدی: قانون، احیای صنایع ورشکسته، ورشکستگی، حفظ حقوق عامه، سرمایه گذار